

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18192

Θέμα 215^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσί τις* 495
άλους ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ,* 500
*οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος.* 505
*Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δῆτα μέλλεις; ... λέγειν θ' ἂ βούλεται.*****(Μονάδες 30)**

Γιατί λοιπόν αργείς (να με σκοτώσεις); Γιατί τίποτα από τα λόγια σου δεν είναι ευχάριστο σε εμένα (δεν μου είναι αρεστό), και μακάρι ποτέ να μην μου είναι ευχάριστο (να μην με ευχαριστεί), το ίδιο και τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να είναι δυσάρεστα σε εσένα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα (θα αποκτούσα) λαμπρότερη δόξα παρά θάβοντας τον αδελφό μου; όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός

από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

2. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της γλώσσας του Σοφοκλή;

(Μονάδες 10)

Η γλώσσα του Σοφοκλή, που εκφράζει την ακμή της αττικής κλασικής εποχής, διακρίνεται για την κομψότητα και την λεπτότητα. Χρησιμοποιώντας λέξεις λογιότερες, και όχι καθημερινές και μεγαλοπρεπείς, διατηρεί το υψηλό επίπεδο του λόγου του Αισχύλου, ενώ διαγράφει με λίγους στίχους τις έξοχες εικόνες. Μεταχειρίζεται ακόμα, αριστοτεχνικά την τραγική ειρωνεία, την περιπέτεια και την αναγνώριση, παρουσιάζοντας με άριστο τρόπο το ήθος των ηρώων του. Γι' αυτό και οι αρχαίοι τον αποκαλούσαν *μέλιτταν*, ενώ ο Αριστοφάνης έλεγε *το στόμα αυτού μέλιτι κεχρισμένον ἦν*.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. θυμός	α) δόξα
2. άφανδάνω	β) στολίζω
3. κλέος	γ) μεγαλύτερο
4. καλλύνω	δ) μικρότερο
5. μείζον	ε) απαρέσκω
	στ) οργή
	ζ) ασχημαίνω

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. ε)
3. α)
4. β)
5. γ)

Περισσεύουν τα δ) και ζ).

β) απρόσκλητος, ιδέα, άλωση, κατάθεση, διαίρεση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

απρόσκλητος → καλείτε

ιδέα → είδον

άλωση → αλούς

κατάθεση → τιθείσα

διαίρεση → ήρῆσθαι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος